

אָמֶן הַלְּהֹרֶךְ

אָמֶן הַלְּהֹרֶךְ

מוסף **בָּבֶבֶק** לבני ולבנות ולבוגרים | יי"ח באלוול תשפ"א | 26.08.2021

קונה בהפרעה

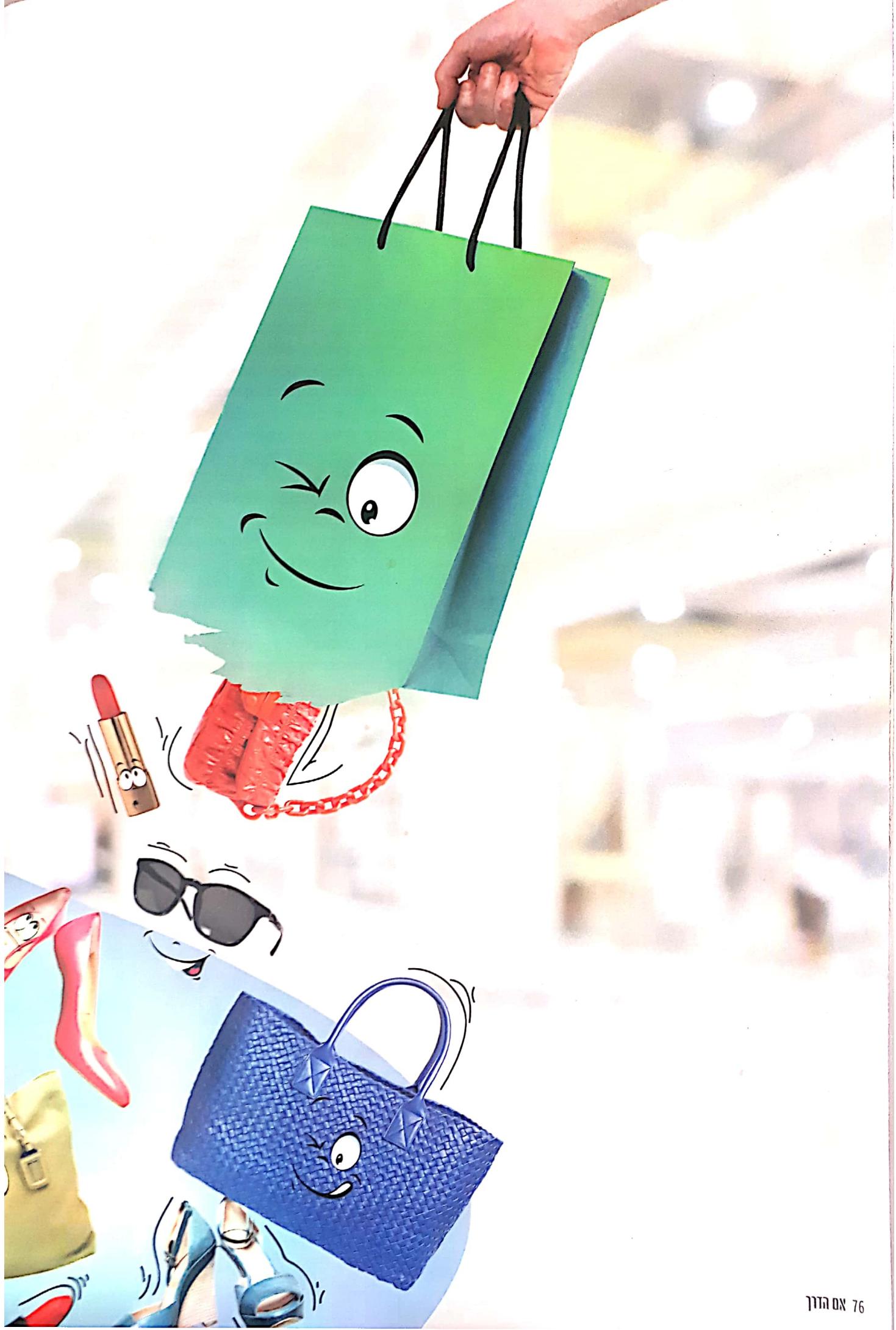
לא בדרך הלהצה, ולא
סתם כדי להירגע...
יש כאן שמקורים
לקניות ברמה מטוכננה!
פתחנו נסעהם
אפשרויות לצאת
ממעגל ההסתמכנות

מפגש מנשי

במשפחות הכי טובות
יש מפגשי מנשיות:
עדות, פערדים חיצוניים
ורמת חיים.
הקמן גשר ובינו עדוז
והערכה לצד השע
מקום עמוק וכנה

• נוחים מכל הלב • במה משמחה? • החופש לעובוד
• ננסים לסל של סכתה •

■ מيري צוריאל

קניות זה שנזה

"גיליתי את השופינג בסביבות גיל 22. עדין היתי רוקה, ועבדתי בעבודה שהכניתה לי כמה אלפיים בחודש. היתי בודדה ושןאתי את עצמי", מתחפת הדס בויידי איש. הדס היא אישת צעריה בת 35, נשואה ואם לחמישה. "עם הזמן גיליתי שאני יכולה לשוכוח את כל הרגשות הללו בעורת בקרור במרכז הקניות, ולצאת עם משאו שנגרום לי להרגיש טוב יותר. בהמשך זה הפך לפתרון היחיד שהכחתי, עצובלי? יש לך חנות בגדים. בודד לי? נקנה איזה תכשיט יפה והכל יעבור". הדס מספרת כיצד במשך שנים היא הסתירה את מה שהיא מכנה 'המחלה הזאת': "חשבתי שהדחף הזה יעבור לי מתיישבו, אבל עם הזמן המצב רק החרמיר. גם לאחר החתונה, בזמנים קשים היתי הולכת ופושט מזכות כף בחניות, למורות שידעתן שאין לי אפשרות כלכלית לעמוד בסכומים האלה".

בכל פעם שקשה או עצוב הם מוצאים פתרון מיידי שמרומם את מצב הרוח בקלות. זו אינה כסות מרעה, אבל היא מסוכנת לא פחות - התמכרות לקניות. מה קורה כאשר ההנהה הנורמטיבית מקניות - והופכת להתמכרות חסרת מעצורים? איך אפשרゾות התמכרות בתחילת דרכה? כל המידע שנדאי לכם לרכוש בלי נסף, כדי לדעת איך מתמודדים עם הפרק הזה. קניות כדי להיות

נשים עם סיפורים שאם הם לא היו עצובים, הם היו מצחיקים. אישה שהשליח של המשלוחים מכיר אותה וידע להסביר את החבלות שהיא האזנייה בארון החשמל, נשים שחוורות מKENIOT ומוחכות לזמן שהבעל לא בבית כדי שיוכלו להכנס פנימה את השקיות שלהן, דרכים מותהכמתה להסתדר פירות האשראי ועוד. הסיפורים הללו מעידים שהבעיה כאן יותר עמוקה מסתם קניות, ואז היא מתחילה ליצף על פני השטח".

הבדל הוא דק מאוד, כמעט בלתי נראה כלפי חוץ. תמר טשבסקי, המתמחה בתחום החטמכוויות, מציינה לאילן דברים חשובים לבן: "אישה שמאוד אוהבת לנונות, זה מותאם לצרכים שלה - שתקנה כמה שהיא רוצה. אך גודע אייפה זו מתחילה להיות בעיה? נבדק האם המנייע שגורם לנו לצאת לקניות הוא רגש שאנו מנסות לברוח ממנו כדי לא להרגיש ריקנות, עצב וכדומה, או שיש לנו מטרה מוגדרת כמו קניית בגדים לילדים או עצמן.

"בתמכוויות להתנהגוויות שונות שמאבדות פרופורצייה - ממש כמו בתמכוויות לקפה או לאלבוהול - ישנים מאפיינים של חלות וסבילות. כלומר, בכל פעם יש צורך בהגדלת מינון על מנת להשיג את אותה תחושה 'נעימה'. לכן חשוב לשם לב האם בכל פעם היקף ההוצאות גדול.

"התמכוויות תבוא לידי בטוי בהוצאות שלא מותאמו ליכולות שלנו", מציינה תמר. "כאשר אישה מוצאת את עצמה מושצת לאחר יום ארוך של קניות, התחושה שלה נורמלית אם היה לה צורך בכך. לדוגמה, אם היא חסרות לה שמלות לחג לכל הבנות והיא מצאה סט שלם במחair רצפה - אפשר להבין שהוא סיפוק הגינוי. היה צורך, הוצרך בא על פתרונו, מה שאוטומטית גורם להרגשת סיפוק.

"אייפה זה יעורר חשד? כשהדבר יחוור על עצמו גם כאשר הארון יהיה מפוצץ בגדים, כשהיא תקנה דברים שכבר לא קשורים ואני לה מה לעשות איתם באנם - כאן אמורה להידלק נורה אדומה. עוד משחו - היא לא תרגיש סיפוק במובן הפשט של המילה. אולי רק בהתחלה. אבל לאחר מכך היא חסums על עצמה ולא תבין למה בובוה כל כך הרבה בסוף... בעקבות הכאב והתקסלול היא תמצוא את עצמה יוצא לעוד מסע קניות מפדר".

האם יש גברים שמכורדים לקניות?
"ורדאי שיש גברים שמכורדים לקניות. הקניות שלהם הן קצת שונות: נכסים ונדלין, רכבים, התמכוויות להשעות שונות ועוד", מבירהה תמר.
"הם מחפשים ריגושים באמצעות הימור על סכומים

'אוניאומאניה' - מחלת השופינג

התמכוות לקניות הנקראת גם אוניאומאניה (קניות קומפלוליסטיבית) - היא ההפרעה השכיחה בקרב נשים עד שמנונה אחוזים מכלל האוכלוסייה, כאשר מרבית הסובבות ממנה הן נשים. להבדיל מרוב האנשים שנוהגים לרכוש מוצרים בעקבות צורך שהתעורר, או למטרות פינוק מיידי פעם - למוכרן לקניות יש צורך כפיתי לבוכו כסח, ללא קשר לצורך או מחסור קודם, ולא קשר לאמצעים הכלכליים שלו.

חרטה וחודה כלכלית מופיעות רק לאחר שחרור הרוחף לכrouch ולכובו. התמכוות לקניות יכולה להיות לגורם מסווג ספציפי - כמו מותגים של נעלים, בגדים או תיקים. אך באחת מיריה גם רכישת פריטים מגוונים כמו מוצרי מזון יהודים, קוסמטיקה ואף לול נדלין.

"האמת היא שבגלל תרבות השפע והצריכה שקיים בדרך שלנו, הגבול מאד דק, ולכן לעיתים קרובות גם המכורה עצמה לא תרגיש שימושה לא בסדר אליה", מסבירה שרה שרבעני. "מרקם של התמכוות לקניות יימצא בדרך כלל אצל אנשים שמנוטקים מהרגשות שלהם. שמחפשים ריגושים בכל מיני דברים כדי להוציא שהם 'חיים'. עצם הנוכחות שלהם בעולם זוקה למשמעותם של תחושות עמוקות", מציינת שרה.

"הבעיה (חווץ מהבובו הכספי כמכוב) מתחילה ל策ץ כשיש קשת רגשות סביב הקניות. כגון בושה, אשמה וכדומה. ביום-יום בклиיניקה אני פוגשת

אמון מול שליטה

הרבות אריה אטינגר, מרצה ומומחה להתמכרוויות, מסביר את העיקנון של התמכרוויות מזוויות מעניינות: "אין שום הבדל בין התמכרוויות לבין כל התמכרוויות רגילה", אומר הרב אטינגר. הכל יושב על אותו עיקנון. אך לפני שנסביר מהי בכלל התמכרוויות, הייתי רוצה לדבר על הנקודה של אמון מול שליטה - שזו הבסיס להבנה מוחה התמכרוויות. יש את המצב האידיאלי של אמון, שבו האדם מרגיש טוב עם עצמו. יש לו אמון בעצמו. ויש את המצב שmaggedor ('פחד', קלומר) - חוסר אמון של האדם בעצמו. רוב הפעולות שלו מנעו מניעו נסתר שלרוב אנו לא מודעים לקיומו, ותופותו לשמעו שהוא בדרך כלל הפחד. נשמע ימரני למד', אבל לאחר שנחקרו את הפעולות שלנו לעומק, נגלה שהמנוע לcoldן זהה. יש לנו פחד מוכס בעובדה, פחד שלא יהיה לנו מספיק כסף, פחד מלחיות פחות מרשיימים. הפעולות שאחננו עושים כדי לחפות על הפחד נקראות בשם 'הפעלת שליטה' או 'הגנה'. אנו נוקטים בפעולות שיעזרו לנו להגן על אותו פחד כדי שנרגיש אנו כביכול שליטים במצב. לדוגמה, כשיש אוזקה מגיע ה'פעלת שליטה' כלומר - לבצע פעולות שיעזרו לנו להרגיש שאנו שליטים במצב, כמו ללבת למרחב מוגן".

גדולים, אולם המגע הוא אותו מניין. בסופו של דבר כל המכורים פועלם מאותו מקום של בריחת מכаб, יולדות לא מספקת מבחינה רגשית, קושי לדבר על רגשות ועוד..."

חשוב לחת את הדעת לך שמדויך בפתרון לא יעיל בעיה הרגשית. כאשר נוצרה התמכרוות אשר התפתחה כnisyon לברוח ממצוקה כלשה, נותר המכור עם שתי בעיות במקום אחת: הראשונה היא עצם הכאב הרגשי אותו התמכרוות מנסה להעלים, והשנייה היא ההתמכרוות עצמה, אשר מייצרת קשת רחבה של בעיות."

הכסף אוזל, הבית מתמלא

"מדובר בתחום 'שכרכו' ממऋת", מתארת שרה. "אחרי מסע קניות, המכור ירים תחושה טובה ונעימה, משמשפייה. הבעיה שאחרי התרומות הרוח יש 'דאון' רציני, וכך מגיעות התஹשות הקשות של הcosa (דק) שלא יכולו שאנו כזו) אקובה עצמית (הבטחתי לעצמי שלא אפול לזה שוב) כישلون (זיה מון אדם אני שלא יודע להתגבר על עצמו). יאוש (זהו, לעומת אשר כזו ואין פתרון לבעה של') וועדר". הדויי, מטבכו, נעלם - והמכור נשאר עם עירימת חפצים שהוא אינו ווקק לה, והם ניצבים בכיתו כתוכרות כואבת להתמכרוות.

איך התמכרוות לקניות משפיעה על סביבתו הקרובה של המכור?

"הסבירה הקרובה סובלת מכך לא פחות. ראשית קיים העניין הכלכלי: התמכרוות לקניות עולה הרבה והרכבה כסף. לרוב אין סyncron בין המצב הכלכלי לבין הקניות עצמן. היפך הוא נכון, לעיתים קרובות נראה המכור לknigot שmaggedor ממצב סוציאו-אקלוני נמוך. לא יכולת אמיתית לממן את הרכישות הרבות. כאן ננסים לophobic נסיך של הלוואות, מצב כלכלי קשה ורוחוק, תזוכות כואבות מהבנק וועוד.

"נוסף על כך העניין הרגשי: כאשר המכור שDOI בהתחבות של קניות - המשפחה תראה בן אדם שמתה, מאושר ומשוחרר. אך כאשר נופלים מחשכו, תהייה תחושה של גיגות קשים בבית, אווירה לא נעימה, האשמהות ועוד. והוא מעין דכוון שהמכור נופל אליו כל פעם מחדש, מה שיוצר תנודות חרdot במצב הרוח של הבית".

"בזוגיות הדבר בא לידי ביטוי גם כאשר לרוב בן הזוג לא יבין את הצורך הנפשי בקניית. ויראה את העניין ככובב, חוסר מודעות למצב הכלכלי וועוד, מה שיגרום למתחים רכיבים בין בני הזוג".

**מתי יודעים שזו התמכרוות? הלא הרכה נשים אהובות לעשות קניות...
ישנו קו דק בין תרבויות התרבות, שגדלה משמעותית**
בדור שלנו, לבין התמכרוות לקניות", מדגישה שרה.

"לרוב, התחמכוות מגיעה מוניותוק של הרגש מיגוף הפיזי. זה יקרה כתוצאה מטראומנות שונות שהתרחשו בילדות או בעבר", מגיעה שרה לנקודת השחרור מהתחמכוות. "מנגנון ההגנה שהגוף שלנו מפעיל בזמנן טרואומה עשויה הכל כדי לשמר ולהיאחז בחים. וכך האדם החוש תחושת יריוק, הניתוק גם גורם לעיתים להדקה. לעומת זאת, תחושת דיסוציאציה (ניתוק רגשי) על מעיים הזיכרון, תחושת דיסוציאציה (ניתוק רגשי) ועוד. כל אלו מנגנונים של הגוף שלנו שניתנו לאדם כדי לאפשר לו להמשיך בחיים על אף הטרואומה.

לאפשר לו להמשיך בחיו עלי אף הטראותה.
"אך הגוף שלנו חכם ואני שוכח כלום. הכל נהרט
בלב ובמוחו, ולכון החשוב מארן נקודות טראומות ולטפל
בנויווק הפסיכי. ברגע שנגיע לשושן, נוכל להבין מדרע
לאדם היה צורך בנויווק ורגשי. הוא יתחל ללמידה איך
להתחבר לרגשותיו מחדש. חיבור עצמי חדש בשילוב
עם חיבור עמוק לפחות יוכל לקדם את האדם למצואו אט-
אט בתוכו כוחות להשתחרר מודפושים עתיקים, להיחלץ
מההתמכרות ולהבין שאין לו צורך באישורים ותמരיצים
ציוויליזציוניים.

ברגע שהוא מוחכר לממציאות, לעצמו והכי חשוב - לקבב! הוא יגיע להבנהعمוקה שהאושר האישית איננו תלוי בגורםים חיצוניים ופיזיים, כמו פריטי לבוש, אביזרי נוי, ואוכל ועוד - אלא אך ורק באדם עצמוני" מסכמת שרה. כל מילה נוספת מיוירתה.

הפעלת שליטה מוגזמת - התמכרות

"במה תלויה רמת האמון ורמת הפחדים? הכל יושב בילדות שלנו. ככל שילד חוווה יותר פחדים בילדות, הפחדים האלה יתפחו וילו אותו גם בתור אדם בוגר.

כיצד נוצרים התחביבים הללו? נביא דוגמה: כתה נינוק מגיח לאויר העולם הוא יוצא מהמקום הכى מוגן בשביילו למקום בלתי מוגן. התגובה הראשונה שלו היא בכוי, ואותו בכוי נובע מחוסר אוננים טוטלי.

השלב הבא הוא כשאנו לוקחת אותו על הידיים. באוטו גע הוא חוזר לתוחשת ההגנה.

מה קרה פה? אותה הרגשה של חוסר אוניות טוטלית
הביבאה אותו לבתו בצורה מושלמת באמו. בילדיה הוא
אזריך ו חוקר אוניות |

לאחר זמן, בשתיו מחייב לחתמת ביא מחייב

לנסות לגלות עצמאות, לקחת את הביטחון לעצמו וליחס
מערכות של שליטה עצמית. אם ההורים יתנו לו כעת
עצמאות יבינוו בו אמון - הוא ימשיך לגלות עצמאות,
ממליא חתפתה אצלו מערכות של אמון. אך אם ההורים
עדירעו לו את העצמאות, הם ידכוו אצלו את היכולת
להגיע לאמון עצמי, וממילא הוא יבנה בתוכו מערכת של

בשאדים עובר במהלך החיים חוותות טראומטיות שונות, נוצר אצלם פחד, מתרערר לו האמון העצמי ומפתחחים אצלם תחת ההכרה פחדים וחזרות מאירועים דומים שפגשו אותם בעבר. בשאדים מגע לטיפול - הוא מגיע

"יש כמה נקודות שצורך לשים לב אליון כדי להבין האם מדבר בהתמכרות או באהבה לKENOT / רצון בהתחדשות / פירוק אורכי הרים ווד". שרה מונה ארבעה סימנים:

1. תנודות חדשות במצב הרוח - בזמן הקניה מרגשים תחושות טובות ונעימות, אך לאחריה מתפקידים בנפילה כואבת עם מצב רוח קשה. בשעת סיפוק ההתקנכות המוח משחרר הורmono שנקרא דופמין, והוא זה שאחראי לחוושת "הHIGH". אך כפי שהוא מגיע במהירות כך הוא ישלם מריגניות ולבדו בואו ונזכר לויפול במחלה ברובו

- העוסק בהנחיות, ההנחיות או טכניולוגיה בטכניולוגיה.
- הראשות הנלוות להתמכרות -** תחוויות של בושה, תחוויות כיישلون עצמו, אכובה, צורך להסתיר את הקניות ועוד, הן סימן ברור שמדובר במקרה שהוא הרבה מעבר ליעזר קנייה מינורית.

3. תלתת - עד כמה המכור תלי בקניות? כאן נוכל לבדוק את תזרירות הקניות. הורמוני הדופמן נתן הרגשה כל כך טובה לגוף, שלאט לאט המכור מתמכוון לחשושה הגופנית וייהי מוכן לעשות הכל כדי להרגיש אותה שוב. במידה שהתזרירות עולה על גבולות הנורמה, במידה שאפשר להעביר זמן מסוים ללא קניות, והקניות כבר לא קשורות לעונות השנה וכדומה אלא מגיעות בכל זמן נתון ולא קשור ליכולת הכלכלית - יש כאן סימנים ברורים של התמכרות.

4. **כפייתיות** - התנהגות כפיתית הינה התנהגות בה המcor חזר על פעולה מסוימת שוב ושוב (לא קשר למציאות). במידה ונחחין בכפייתיות בוגר לkinות, בחוסר יכולת להפסיק את הדפוס - שוב ובין כי מדובר רקו בתמוכות לkinות.

מופרעי קשב בסיכון להתקשרות

כל הקשי' מתחילה לקבל איזון ברגע שקוראים ליד
בשמו וביניהם שמדובר כאן בהתמכרות לכל דבר.
אומנם ההתמכרות לקניות מצטיירת כיור "גומטיבית"
כי לא כוארה אף אחד לא נזוק (לעומת התמכרות
לאלכוהול, סוכר וכדומה), ובסופה של דבר מדובר
לעתים בפריטים שזוקקים להם בבית. אך חשוב מאד
להבין שמדובר כאן בהתמכרות ככל ההתמכרות, ויש
צורך לטפל בה בהקדם האפשרי.

תומר מציגות כי לרובם מהאנשי הסובלים מהפרעת קשב קיימת נטייה מובהקת לפתח הtmpcorot, מאחר והם חווים אי שקט פנימי, צורך בהתחכחות בגבולות וחיפוש אסטר ריגושים שונים.

הפרעת הקשב היא בעירה ליקוי בתפקוד הניהולי -
אותו שוטר פנימי המסייע לנו לבחור בין מותר ו אסור,
נכון ולא נכון, השוטר שאחראי על יכולות הארגון, הוויסות
העצמי, פיתוח אסטרטגיות, תכנון עתידי, גמישות, פתרונות
ונזנות בזריזות.

בשיטות כדוגמאותו. כאשר השוטר הפנימי ידרום או פועל באופן לKOI, קל מאד להתרגל לפתרונות זמינים וקלים כמו התמכורות לקנייתו, אוכל או חומרים משני תודעה. לכן חשוב מחד לטפל בהפרעת קשב כאשר מזוהים אותן, לפני

■ ■ ■

מקרים של התמכרות
לKENIOT יימצא בדרך כלל
אצל אנשים שמנוטקים
מהרגשות שלהם,
שמחפשים ריגושים בכל
מיינ דברים אחרים כדי
להרגיש שהם חיים

מן שהוא נמצא במצב של חוסר אונים טוטלי והוא
חייב עזורה. המטפל בונה לו מחדש את האמון וולוקה
לו את הפחדים. התמכרות היא הפעלת שליטה מוגנתה,
בלומר - מדי הרבה מגנות שגורמות להפעיל שליטה ועוד
שליטה".

מקרים טובות להתמכרות

"אנשים עוסקים בחיי היום יום שליהם בבניית 'הגנות'
לאוותם פחדים. אנשים חושבים שהתמכרות היא משזה
שלילי, אך זו טעות", אומר הרב אסינגר. "התמכרות היא
סוג של מגנון שעוזר לשורוד.

"באו נדמיין אדם מבוגר שנעוזר במקל הליכה. המקל
סביר עוזר לו ללכת. האם ניקח לו את המקל? כמובן שלא.
הוא לא יכול ללכת בלי המקל. המקל הזה עוזר לו.
זו הגישה שצרכיה להיות כלפי התמכרות. האדם
המכור מרגיש שהוא לא יכול בלי אותה אישת המכורה
לKENIOT מרגישה שהיא אינם חיים אם יקחו לה את התענוג
זהו. על זו הדריך, אדם מעשן - לא יכול בלי היסוייה.

"בחיים הפרטיים האדם חווה קושי, וההתמכרות היא
ההפרפה שלו בתוך הקושי. נחוור למשל הסבא: אם תהיה
לנו אפשרות לחת לשבא מקל או לרפא לו את הרגלים,
במה נבחר? בדור שנדרצה לרפא לשבא את הרגלים.
גם בתמכורות צריך לזכור שההתמכרות היא ממש
כמו מקל, עוזרת ללכת ולשורוד. אבל המטרה היא לרפא את
הרגלים, לשחרר את האדם שמלנו מהתלות בתמכרות.
מה שחשוב להדגש הוא שהאדם שמלנו ירצה לעוזר

עצמו, אחרת אין טעם לגשת לטיפול.
אם האדם נמצא בידי הפעלת שליטה, וכל הזמן מפעיל
הגנות על הפחדים שלו - הוא לא ירצה לגשת לטיפול.
רק לאחר כשאדם הפעיל את כל הגנות שלו, והוא רואה
שהמצב רק מחריך - הוא יכנס לטיפול כשהוא במצב של

חוסר אונים, ורק אז יוכל להפעיל את מגנון האמון.
כל שכן אדם מכיר טובות להתמכרות ומכין
שההתמכרות היא 'מקל סבא', התמכרות פוחחת.
' חלק מהסיבה שכן אדם מפעיל הגנה ועוד הגנה - זה
בגלל שהגנה לא ישכנת לו טוב. ניקח את הדוגמא של
KENIOT: אישת שהולכת לKENIOT ומרגישה רע לאחר מכן -
כפעם הבאה תקינה הרבה יותר ומרגיש עוד יותר רע, וחוזר

חלילה.
מה שማיע למבחן היא ההרגשה הנזקקת. ביביל,
למושא התמכרות - וככל שההרגשה הנזקקת גדלה - כרך
יש צורך יותר גדול בתמכרות.
אנחנו צריכים לא להלחם בה, יותר מכך - להכיר לה
טובה. בן זוג שיבין את הנזקדה הוויה יהיה לו קל הרבה
יותר.

כיצד בן/בת הזוג והמשפחה הקרובה של המכוור צריכים
לעמוד מול התמכרות?
התקפיך שלנו הוא העבודה עצמית בהתיחסות לפחדים
שלנו, כאשר נדע לעבד מול עצמנו, ונבדוק מה מפיע לנו
בתמכרות של השני, נראה שהതמכרות של אחרים פחות
מציקה. ועכשו תובא השאלה: איזו כווננו צרכיים טיפול?
התשובה היא שברמה העקרונית כל אדם שהולך
לטיפול - ירוויח תהליכיים מודהימים. אבל לא כולם חיברים
את זה. בשורה התחתונה, מי שבאמת יילך לטיפול הוא מי
שוקק לעזרה ונמצא בחוסר אונים.

דרך הטיפול היא לבנות למוטפל מערכת של אמון
חדש, לגעת בפחדים עד השורש, להכיל ולקבל את הכאב
שעובר, לבחון את מגנוני ההגנה ואת ההשלכות שלהם
ולתת מקום ולגיטימיות לפחות - יש בכך אלמנט מיוחד של
הכללה למוטפל.

הוא לא מרגיש אשם, בעיתי וחסר סיוכי. הוא מבין שיש
כאן טכניקה של הישרדות. כך, לאט-לאט, עם שאלות
נכונות ותהליך עדין ומודיק - ייקتن הצורך בהפעלת
השליטה המוגנת שהיא התמכורת. ובמקרה התפתח
מערכת של אמון ושלווה - מה שימוער את התמכרות או
עלים אותה למגרא".